

Korduma kippuvad küsimused

KKK hindamissüsteemi kohta

1. Mis eeliseid on tähtsüsteemi kasutamisel numbrilise skaala ees?

Tähtskaala on kuuepalliline, millest viis on positiivsed hinded (A, B, C, D, E) ja üks negatiivne (F). Numbriskaala on viiepalliline, millest kolm on positiivsed ja kaks negatiivset. Seega on tähtskaala laiem ja võimaldab anda paremini tagasisidet õpitu omandatuse kohta. Samuti on tähtskaala puhul tähtede vahemikud võrdsed, samas kui kolme positiivse numbrilise puhul hõlmab hinne 3 tunduvalt laiemat vahemikku kui näiteks hinne 5 ehk just nii-öelda kolmelisel õpilasel on väga keeruline näha oma arengut. Numbrilise puhul saab küll kasutada ka näiteks 3+ ja 4- varianti, mis on aga praktikas sageli tekitanud õpilastes segadust, kust jookseb piir nende hinnete vahel ning miks õpetaja ikkagi hindas ühte tööd hindegaga 3+ ja teist 4-. Tähtede puhul on igal hindel konkreetne vahemik ja õpilase jaoks selgem. Samuti ei ole mõttekas jaotada negatiivne tulemus veel kahte ossa (nagu numbriskaala puhul on hinded 1 ja 2), mis võib lapse motivatsiooni veelgi langetada.

2. Kuidas jagunevad tähtedega hinded protsentskaalal?

Kuigi hetkel kehtiva väljundipõhise õppekava puhul on oluline pigem õpiväljundite saavutatuse tase ja mitte konkreetselt aine mahust omandatud protsent, siis võib nende kirjalike tööde puhul, kus saab selgelt arvutada õigete vastuste osakaalu tervikust, kasutada hindamise alusena protsentskaalat. Sellisel juhul lähtutakse positiivsete hinnete panekul nii võrdsete vahemike põhimõttest kui arvestatakse riiklikult ette antud aluseid ehk skaala on alljärgnev:

A ehk "suurepärase", 90–100 %;

B ehk "väga hea", 80–89 %;

C ehk "hea", 70–79 %;

D ehk "rahuldav", 60–69 %;

E ehk "vähene", 50–59 %;

F ehk "puudulik", 0–49 %.

3. Mida tähendab mitteeristav hindamine?

Kui õppeaines on eesmärgiks omandada niisugused teadmised-oskused, mille puhul ei ole võimalik või vajalik eristada omandamise määra mingil absoluutskaalal või kui on oluline üksnes teatud taseme ületamine ning põhirõhk on õpilase arengul, siis on nendes ainetes mõistlikum kasutada mitteeristavat hindamist. Mitteeristava hindamiskaala puhul tuleb õpetajal määratleda õpiväljundid ehk mis tuleb ära teha selleks, et õpilane läbiks õppeaine edukalt (positiivse tulemusega). Mitteeristavas hindamises kasutatakse termineid „arvestatud“ ja „mittearvestatud“. Mitteeristavat hindamist rakendatakse oskus- ja loovainetes (muusika, kunstiõpetus, tehnoloogiaõpetus, käsitöö ja kodundus, kehaline kasvatus) ning lisaks informaatikas, inimeseõpetuses ja ühiskonnaõpetuses (5. klassis).

4. Kuidas kujuneb poolaastahinne?

Kokkuvõtva poolaastahinde panekul lähtutakse üldjuhul kõikidest õpilase poolt sooritatud õpiülesannete tulemustest. Siinkohal võib ainespetsiifiliselt olla teatud erisusi – näiteks võib keeleõppes olla mõttekas kasutada õpilaste motiveerimiseks süsteemi, kus kolme suulise vastuse eest pannakse üks antud vastuseid koondav hinne, mis on siis ühtlasi see hinne, mida õpetaja arvestab poolaastahinde panekul. Aga sellistest erisustest teavitab õpetaja kindlasti õpilasi juba õppeperioodi algul varakult ette.

5. Kuidas kujuneb õpilase aastahinne?

Aastahinne kujuneb õpilase poolaastahinnetest. Kui kahe poolaasta hinded üksteisest erinevad, siis arvestab õpetaja aastahinde panekul kõiki õpilase aasta jooksul tehtud sooritusi. Üldjuhul lähtutakse lapse arengut silmas pidades sellest tasemest, kuhu õpilane on jõudnud õppeaasta lõpuks ehk tema arengu viimastest näitajatest. Samas võib teatud ainetes olla olukord, kus suurem osa õppeaine selle aasta teemadest läbiti esimesel poolaastal, mistõttu mõjutab esimese poolaasta hinne aastahinnet

rohkem. Kindlasti peab õpilasel olema selge, mille alusel tema aastahinne konkreetses aines välja on pandud. Seda selgitab talle vastava aine õpetaja.

6. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse kohaselt tuleb lõputunnistusel kasutada viiepallilist numbriskaalat – kuidas teisendatakse tähtskaala hinded lõputunnistusel numbriteks?

Põhikooli lõputunnistusele minevad hinded (ehk 9. klassi lõpus saadavad aastahinded ja 7. klassi loodusõpetuse aastahinne) teisendatakse numbriteks. Teisendamisel lähtutakse riiklikest alustest ja hinded kujunevad järgnevalt: A=5, B=4, C=4, D=3, E=3 ja F=2.

7. Kuidas kujuneb põhikooli lõputunnistuse hinne mitteeristavalt hinnatavates ainetes?

Õppeainetes, kus hinnatakse „arvestatud“ ja „mittearvestatud“ põhimõttel kujuneb lõpuhinne 9. klassis (inimeseõpetuses 7. klassis ja informaatikas 8. klassis) tehtud lõpuprojekti alusel. Lõpuprojekti sisu ja vorm erineb õppeaineti. Täpsemat infot selle kohta, mida õpilane lõpuhinne saamiseks tegema peab, tutvustab õpilastele vastava aine õpetaja õppeaasta algul ja paneb vastava info üles ka e-päevikusse (kus sellele pääsevad ligi nii õpilased kui lapsevanemad).

8. Kas teistest koolidest erineva süsteemi kasutamine võib mõjutada negatiivselt meie õpilaste õpingute jätkamist põhikooli järgselt?

Tartu linna gümnaasiumidesse ja kutsekooli sisseastumisel arvestatakse sisseastumistestide ning vestluse tulemusi. Vestlusel võidakse küll vaadata tunnistusel olevaid hindeid (mis õpilane on vestluse ajaks saanud), kuid nendest ei arvutata keskmist, mistõttu ei tekita erinevate hindamisskaalade kasutamine probleemi. Tähtskaala laia kasutuse tõttu on see ka teiste koolide õpetajatele ehk vestluse läbiviijatele mõistetav. Samuti lisatakse meie kooli klassitunnistustele lühike ülevaade täht- ja numbriskaala seostest.